

центрътъ; това стремление, което ся нарича *центробѣжна сила*, ще бѣде толкото по значително, колкото е по голяма бързината на мърданieto на тѣлото. Отъ това, ако жидката маса, която има форма на шаръ, ся обраща около осьта, то сяка нейна точка ще получи центробѣжна сила, и при това не отъ еднаква величина, защото различнытъ точки на шарътъ ще ся мърдатъ не съ еднаква бързина. Найголяма центробѣжна сила ще иматъ точкитъ, които ся намиратъ връхъ екваторътъ, защото тѣ, като ся мърдатъ по кръгътъ на голѣмый радиусъ, ще иматъ най голяма скоростъ; колкото доближава до полюсътъ центробѣжната сила ще ся намалява и при самытъ полюсы, тя е равна на нула, защото тѣзы точки си оставатъ въ покой. По причинѣ на това, такава жидка масса, която ся върти ще има видъ на шаръ, растегнатъ подъ екваторътъ и сплюснатъ при полюсытъ, което именно, както вече знаемъ, представлява земната повърхность.

Водытъ на океанътъ и до сегѣ ся намиратъ въ сжицътъ условия, въ които ся е намирала някога цялата масса на земитъ, и сегашното имъ равновѣсие връхъ земитъ е възможно само при сществуването на центробѣжитъ силъ. Нанстена, ако земята ся намираше въ покой, то по причинѣ на еллипсоидалната ѣ фигура, водата, като ся стреми отъ силитъ на тяжеститъ да ся стича въ мѣста, по ниски сир. по близки къмъ центрътъ, щѣше да образува близо при полюсытъ два океана, раздѣлены отъ колелцето на материкътъ по двѣтъ стърны на екваторътъ; нъ на дѣло това го нѣма; напротивъ по голямата часть на екваториалнытъ страны е покрита отъ водъ, и причината, което задържа водытъ на океанътъ връхъ екваторътъ, щѣше да бѣде непонятна, ако земята бѣше неподвижна.

45. ИЗМѢНЕНИЕ НА НАПРЯГАНИЕТО НА СИЛАТА НА ТЯЖЕСТИТА ВРЪХЪ ЗЕМНИТА ПОВЪРХНОСТЪ. Извѣстно е че центробѣжната сила дѣйствува по направление на радиусътъ отъ центрътъ къмъ окръжностътъ, и тѣй като връхъ екваторътъ радиусътъ на кръгътъ, по когото ся мърда сяка точка, съпада съ радиусътъ на самата земя, по когото дѣйствува силата на тяжеститъ, то слѣд. направлението на центробѣжитъ силъ връхъ екваторътъ е направо противоположно на направлението на силитъ на тяжеститъ и отъ